

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 44. ANULU XV.

Sabiu, in 1/13 Iunie 1867.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era peo jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de done ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditu'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditu'a. Pretulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen-
a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Eveneminte politice.

Sabitu 31 Maiu.

In Sambat'a trecuta se seversă actulu incoro-
nării Majestății Sele Imperatului de rege apostolicu
alu Ungariei, dupa-cum amintiseram la „Mai nou“
in nrulu trecut. Diaristic'a magiara se investi,
in parte, in aceea di, in colorile natiunale unguresci.
De altmintea si cea cis. precum si cea transilaitana
privesco in actulu acest'a unu punctu insemnatu in
viétia politica a monarchiei intregi. Festivitatea di-
lei acestei'a e insolita de trei acte insemnate, dintre
cari dóna privescu pre Ungaria specialu si unulu
monarchia intréga. Aceste sunt amnestia genera-
la data pentru compromisii politici din Ungaria
fara de exceptiune; întórcerea darului de 100,000
in favorulu orfaniloru si veduveloru honved-
loru din 1848/9 si a schilavitloru honvedu din a-
cele tempuri, in fine amnestia pentru eliberarea cri-
minalistiloru aceloru, cari au suferitu cea mai mare
parte de pedépsa dictata de legi, déca au doveditu
acei'a caintia si indreptare. Dupa cátu ne iérta
spatiulu impartasimu mai la vale unele detaiuri de-
spre incoronare.

Dincolo de Lait'a adres'a in cas'a deputatiloru
este de já primita mai de cas'a intréga cu exceptiu-
nea a putinoru voturi. Asemenea si cea in cas'a
de susu, unde opostiunea e ce-va mai numerosa in sa
totu asiá de putina incátu se perde pre lánge ce-
ea-ce a votatu cu adres'a. Senatul imperialu du-
pa seversirea acestoru acte a intreruptu activitatea
sea pentru 15 zile. Dlu ministru de Beust si de-
putatiuni din senatul imperialu participara de já
festivitátile incoronării in Bud'a-Pest'a.

In Germani'a se desvólta incetu procesulu u-
nificării, cáci prelánge aliantiele incheiate intre Prus-
si'a cu staturile de sudu ale germaniei, aduse si din
parte-ne la cunoscinti'a publiculu la tempulu seu,
acum s'a mai incheiatu o alta legatura intre nor-
dulu si sudulu Germaniei prin asiá numitulu Zoll-
verein. Asiá dara acum vomu avé sa vedemu in
Berliu tinendu-se consultári asup'a cestiuneloru
de dare, de negociu si de vama ale Prussiei, Ger-
maniei de nordu si de sudu; asup'a cestiuneloru
militarie si de dreptulu penalu alu Germaniei de
nordu, cu unu cuventu pre rendu se contragu tóte
resórtile sub unulu si acelasu acoperementu pâna
candu se va presentá Europei cu lucrulu gat'a.

Din Parisu se scrie ca intre festivitátile
capeteloru incoronate se intemplá si unu incidentu
neplacutu. Acest'a e atentatulu asup'a Impera-
tului Russiei, de carele referiram pre scurtu si
noi in nrulu trecut. Ceea ce aflámu acum mai
pre largu este, ca unu june polonu anume Berzow-
ski a puscatu asup'a caretei in carea siedeau Im-
peratii Franciei si Russiei si doi Mari principi ru-
sesci. Apropierea puscatorului de caru a fostu
mare. Unulu din cei ce petrecea caret'a imp. ca-
lare observá pre ucidietoriu si se indreptá cu ca-
lulu spre elu. Prin acest'a mantui viétia celoru
din careta se espuse pre sine pericolulu si sacri-
ficá calulu de sub sine carele si cadu mortu fiindu
puscatu prin capu. Atentatoriulu fu arestatu numai
decátu si la ascultare marturisí ca impuscatur'a o
a indreptatu asup'a Imperatului Russiei. In mo-
mentulu puscatorei Imperatii indata se radicara, cá
sa véda publiculu ca nu suntu vatamati si se spune
si aceea, ca publiculu au eschiamatu „sa tráiesca.“
Se mai spune ca la deosebite preumblári ale Cza-
rului Russiei poporulu lu primea cu „vive la po-
logne!“ si „à bas le tyran!“ Cu tóte acestea festi-
vitátile nu s'a intreruptu nici decum, ci urméza me-
reu.— Multamite lui Ddieu s'a făcutu in biseric'a
ambasadurei rusesci. —

Din Constantinopole se vorbea de o
conjurațiune. Despre caracterulu ei inca nu se scie

nimic'a positivu. Unii afirma ca e o intriga pentru
de a impedecá caletori'a la Parisu.

Din Bucuresci se telegraféza la diuare-
le din Vien'a despre o resculare in Bulgari'a. —

In Romani'a a intratu Colonelulu Adrianu
in ministeriu cá ministru de resbelu.

Ceremoni'a incoronării.

In 8 Iunie la 7 óre dimineti'a s'au pusu si-
rulu incoronării din castelulu regiu in miscare,
premergandu acestui'a unu escadronu de husari.
Sirulu lu forméza afara de suit'a imperatésca, si
gard'a imperatésca, multimea persóneloru si nota-
bilitátiloru asistente la incoronare, pusi toti in or-
dinea cea mai placuta dupa rangu si demnitate, par-
tea cea mai mare calári si putini pedestri. Mai
cátra urm'a sirulu merge calare Majestatea Sea
Imperatulu si Regele apost. in uniforma unguresca
de Maresialu campestru, avendu in drépt'a pre
Eppulu, calare, si in stánge'a pre locutenintele pa-
latinulu regiu ung. cu sabi'a scósa, calare. De
ambele párti ale Majestății Sele ce-va mai inde-
partare suntu capitani de garda; dupa Maj. Sea
magistrulu camerariu (cubiculariorum magister) si ge-
neralulu adjutant, apoi ambele magistrade din Bud'a
si Pest'a cu capetele descoperite si siése garde un-
guresci; Maj. Sea Imperatés'a si Regin'a in costumu
ungurescu urméza in trasura de gala cu optu te-
legari, incungiuata de mai multe demnítati de curte,
calári si pedestri. Imperatéssei si Regini i urméza
cinci trasuri cu câte siése telegari, in care siede
mai multe dómne de palatu, dupa acestea detache-
mentulu gardei unguresci de curte calare si gard'a
de gendarmeria, calare. In fine sirulu lu incheiá
o compania de infanteria si unu escadronu de hu-
sari.

Sirulu acest'a se miscá cátra biseric'a parochiala din
cetate lánge care paradéza dóna companii de in-
fanteria. Cátu tine drumulu, pre care merge sirulu
acest'a se afla unu spaliru militariu. In piatiele mai
mari este asediata infanteri'a si cavaleri'a formandu
o masa. Inaintea usiei bisericiei se scobori Majest.
Sea Imperatulu si Regele de pe calu, si Maj. Sea
Imperatés'a si Regin'a din trasura; la usi'a bisericiei
suntu intempinati de primatele asistentii sei in-
ornate de pontificare. Ingenunchindu Majestátile
pre tapetulu asternutu primescu dela primatele cru-
cea si ap'a santita. Dupa acest'a intra sirulu sub
sonetulu posaneloru si trambitiloru in biseric'a si
i urméza primatelu si asistentiloru cátra capela si
ocupa fia-care loculu destinat. Maj. Sea Imp. si
Regele intrá in capela in drépt'a fiindu insolitu de
doi Eppi si de ministru pres. asemenea si Maj.
Sea Imp. si Regin'a insolita de doi Eppi si vre-o
câte-va dómne de palatu. Primatele si asistentii pa-
siescu inaintea altariului celui mare si se imbraca
pentru servitiulu missei.

Dupa-ce se radicara de baronii imperiului clinodie-
le remnului si i se aduse M. S. Regelu si Regini
corón'a de casa, pasiescu cu Majestátile Loru unu
numeru otaritu de asistenti de incoronare inaintea
altarului, eara dónaspredece garde unguresci se a-
propia de presbiteriu si se asiéza intr'o linia. Maj.
Loru ocupa tronulu, asediatu in mijloculu presbi-
teriuului si radicatu de trei trepte, asup'a cáruia
atarna unu baldachinu legandu.

Regele pasiescu insolitu de Eppi inaintea al-
tarului, unde-lu primescu primatele, ingenunchia pre
trépt'a cea dintáiu si depune juramentulu pentru
dreptate si pace. Dupa aceea mergendu dupa al-
tariu lapeda calpaculu, blan'a si spad'a si intor-
cendu-se eara ingenunchia pe trépt'a cea mai dea-
sup'a a altarului si primescu ungerea la incheie-
tur'a mânei, la cotu si la umerulu celu dreptu.
Rentorcendu-se la tronul primescu mantau'a de rege. Se

incepe servitiulu ddiéescu. Dupa „graduale“ eara mer-
ge Regele si ingenunchia inaintea altariului celui mare
si primescu dela primatele sabi'a scósa a lui Stefanu, i o
da acest'a inapoi si o baga in téca, eara regele se
radica si incingendulu primatetele cu sabi'a si in-
torcendu-se (regele) cátra poporu scóte sabi'a si
face trei lovituri crucisii. Dupa aceea si baga sa-
bi'a 'n téca si earasi ingenunche. Conte Andrássy
si primatele i punu coron'a lui Stefanu pre capu,
primatele i predá sceptrulu si globulu imperialu si
apoi si pune mânele pre coron'a si binecuventa pre
Regele. Descarcatu de púsci si tunuri si sunete de clo-
pote din ambele cetáti sorori vestescu poporulu
seversirea incoronării. De aci ié-
rasi se întóree Regele pre tronul si primatele i-lu
binecuventa de nou. Ministrulu presiedinte eschia-
ma „Eljen a Király“, carea eschiamare au entu-
siasmata adunarea si multimea de poporu de afara
din biseric'a.

Dupa aceea se seversă incoronarea si ungerea
Reginei, cá si la Regele. Urméza Tedeum si con-
tinuarea liturgiei. Majestátile Loru sacrifica mo-
nete de aur. La 9 1/2 óre parasira cu totii bise-
ric'a de incoronare si mersera la biseric'a de garnisó-
na, unde au predicatu si denumitu pre mai multi Domni
la rangulu de cavaleri (equites aureati). In momen-
tele acelea candu esian Maj. Loru din biseric'a de garni-
sóna, ministrulu de finantia aruncá unu numeru mare
de bani de aur si de argintu in biseric'a. Iéra pos-
tavulu tricoloritu, care erá asternutu dela biseric'a
de incoronare pâna la biseric'a de garnisóna s'au
taiatu in mii si mii de bucáti si s'au impartitu intre
cei de fatia spre adecerea aminte de incoronare.
In fine se întórsera cu totii cátra Pest'a.

In conductulu de 26 de despartieminte de ca-
laretu dintre cari cei din rendulu dintáiu suntu unu
escadronu de husari, in rendulu alu 17-lea mergu
cei cu insemnele si adeca Judex curiae pórtá scep-
trulu, Banulu Croatiei marulu imperialu, Taverniculu
duce Pacea si mai marele pacharnicu crucea; in
rendulu alu 18-lea vine ministrulu presiedinte ca-
lare dupa densulu (19) vinu serenissimii archiduci
c. r. In loculu alu 20 Eppulu cu crucea de aur;
apoi purtatorulu spad'a regale. In loculu 22-lea
urméza M. S. calare cu coron'a pre capu, incun-
giuratu de siése gardisti pedestri cu suit'a sea. Vinu
apoi in loculu 23) Archiepiscopii, Epii si abatii in-
fulati, parochie calári si asiá mai departe garde ca-
lári si in fine iéra unu escadronu de husari. A-
jungendu acest'a la biseric'a parochiala din Pest'a unde
se aflá tribun'a pentru juramentu M. S. se
da josu de pre calu se urea pre tribuna imbracata
ca materii de aur. Pre aceea si tribun'a se mai uréa
in apropierea M. S. unu maresialu de curte, Prima-
tele si Archieppulu dela Caloci'a ministrii capitani
de garda si primulu adjutant generalu. In fati'a
acestei'a se aflá alt'a, de unde priveau membru dietei,
cari nu suntu calári. M. S. se radica in mijlocu
pre o inaltime de trei trepte si intorsu cu fati'a
cátra resaritu, redicandu trei degete dela mân'a dréptá
pre candu in stánge'a tine o cruce, jura.

Dupa juramentu eschiamá ministrulu presiedinte
éjen de trei ori, carele se repetiescu de poporu. Salve
de púsci si de tunuri, resuna. De aci scoboren-
du-se M. S. cu suit'a sea suie de nou calare si
pornesce cu conductulu intregu cátra delulu de in-
coronare. Aci se pune conductulu in semicereu ié-
ra M. S. se sue in galopu pre delu, trage sabi'a S.
Stefanu si lovescu crucisii mai intáiu spre resaritu, a
dou'a cátra apusu, a trei'a cátra média-dí si in
fine cátra média-nópte. La fia-care lovitura se
intóree in partea incatráu lovescu cu calu cu totu.
Eará salve de púsci si de tunuri.

De aci se întóree conductulu in ordine preste
podulu de lantiu la Bud'a unde M. LL. se ducu la
més'a gatita de prandiu. Inainte de a se asiediá

la mēsa M. S. și spala manile, la care I servescu doi fii de nobili cari aducă lucrul; era ministrul presedinte tōrna apa și primarele da stergariulu. La prandiu luara parte archiducii, corpulu diplomaticu și alti demnitari mari, cari au luat parte și cari nu au luat parte la cortegiul.

Maresialulu de curte ia corōn'a și o pune pe o mēsa la drept'a pe o tava de aur, lângă carea custodii trebuira sa stea până după prandiu.

La mēsa deadrept'a M. LL. siede primarele și AEppulu dela Caloci'a; de stāng'a nuntiulu papalu și ministrulu presedinte. De cate-ori beau M. LL. mesenii se radica in picior. La cea d'antāiu beutura incepu salvele și apoi music'a. După prandiu MM. LL. se retraseră in despartimintele lor interioare.

Protocolulu

Siedintiei Comitetului Asociatunei tranne române, tinute in 4 Iunie c. n. a. c. sub presidiulu Ilustr. Sele D. Cons. Pavelu Dunc'a, fiindu de fatia DD. membrii: Rev. D. Canonulu metropolitanu Const. Papfalvi, Rev. D. Protosingelu Nic. Popea, Rvrn. D. prot. I. Hani'a, D. Advocatu Dr. Ioanne Nemesiu, D. D. prof. Zach. Boiu și I. Popescu, D. Red. Nic. Cristea, Secr. II I. V. Rusu, și Dlu Cassieriu alu Asoc. Constantinu Stezariu. La acēsta siedintia luă parte și Il. Sea D. Capitanu supr. in pensiune Ioann Brannu de Lemeny.

§ 42. Ilustr. Sea Dlu Presedinte, presentēza conspectulu despre starea cassei Asoc. pe tempulu acestei siedintie, din care se vede, cumca fondulu Asoc. — după subtragerea erogatelor de până acum — are in proprietatea sea sum'a de 26,342 f. 37. xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 43. Se cetesce harthi'a In. Gub. regiu de dto 9 Maiu Nr. 8552 a. c. prin care Acelu Inaltu, incunoscintēza pre Comitetulu Asoc. cumca la cerea aceluasiu din 5 Fauru Nr. 28 a. c., nu s'a potutu asemnă cerutulu stipendiu de 1200 f. v. a. pentru trameterea aloru doi reprezentanti din partea Asoc. la espositiunea universala din Parisu, fiindca din lips'a unui fondu menitu spre scopuri comune, nu s'a potutu asemnă séu esoperă altu ajutoriu decātu acel'a, carele cu pré inalt'a aplacidare s'a datu pentru ambele societăti agronomice și cele două camere comerciale și de industria — a căroru chiamare, sta intr'un'a legatură mai de aprōpe cu scopulu și objectulu espositiunei parisiane.

Dupa o desbatere mai lunga, Comitetulu la propunerea Dlu Prot. I. Hani'a a adusu urmatoriulu:

Conclusu. Incunoscintiera I. Guberniu regiu se ia spre sciintia durerōsa, cu aceea, că concurentilor resp. sa li se rezolveze in acelu sensu.

Totu deodata Comitetulu nu pōte a nu inregi-

stră și pune la sufletulu fin-cărui romānu și cu ocaziunea acēsta, aceea impregiurare de atâtea ori experimentata, ca noi romāni nu putem contă fără numai și senguru in, și pre puterile nōstre proprii, și ca până candu noi aceste, nu ni le vomu conservă de un'a parte, ear de alta parte nu ni le vomu concentră cu insulfetire la intreprinderile, ce au de scopu cultur'a natiunala și prosperarea ei, până candu cătra acestea — intre care loculu primu lu cuprinde și Asoc. nōstra pentru literatur'a și cultur'a poporului romānu, — ne vomu aretă pasivi și neinteresati, pân'atunci noi, nu numai nu vomu putē prosperă — contandu pre ajutōre straine, — ei totu mai indereptu vomu remanē. Căci pentru nimenia nu se pōte aplică mai bene cunoscutulu proverbu romanescu „ajuta-te și te va ajutā și Ddiu“ decātu pentru noi romāni.

§ 44. Secr. II impartasiesce Comit. Asoc. rugarea tenerilor ascultatori de preparandia in Prag'a, Stefanu Torpanu și Georgiu Munteanu, prin care acei'a ceru, că Comit. sa binevoiesca a le asemnă din fondulu Asoc. unu ajutoriu estordinariu, fiindca din lips'a mijloceloru vietiei, in treiluniulu din urma, nu potu sa subsiste.

Totu odata numitulu Secret. II. propune, că considerandu necessitatea urgenta a numitiloru suplicanti, sa li se asemneze unu ajutoriu de 50 fl. din banii preliminati de adunarea gen. pentru spese estordinari.

Conclusu. După o desbatere mai indelungata și seriōsa, Comit. Asoc. de-si recunōsce lips'a suplicantiloru teneri, și de-si e aplicatu din tōta anim'a ai ajutā: totusi considerandu de o parte, ca banii preliminati pentru spese estordinari, nu se potu intrebuintă pentru ajutoriu la stipendiatu, fiindu acei'a destinati cu totul spre alte scopuri și spese neprevedute ale Asoc.; de alta parte considerandu și aceea imprejurare destulu de momentōsa, că adunarea gen. din 1865 tinuta la Abrudu, inca a reprobata spesarea baniloru preliminati, spre alte scopuri, decātu numai spre scopulu defiptu: asiā din motivele aduse Comit. cu majoritate de votari, se afla indemnatu a decide: cumca nu se simte competentē a putē asemnă susu numitiloru teneri suplicanti, cerutulu ajutoriu, ci i indreptă in ast'a privintia a recurge la viitōri'a adunare gen.

§ 45. Se comunica o scrisōria a Directiunei gimn. din Blasiu de dto 12 Maiu Nr. 188 a. c. prin carea, se face intrebare la Comit. ca primitu-s'au dela In. Guberniu regescu actele dieteloru din 1863/4 și 1865? ca in casulu acel'a, numit'a Directiune se pōte face dispositiunea necesaria pentru radicarea și straportarea esemplariulu menitu pentru bibliotec'a gimnasiulu blasianu.

Totu cu aceea ocaziune Secr. reportēza, ca cestiunatele acte dietali s'a primitu și esempl. me-

nite pentru bibliotec'a Gimnasiulu din Blasiu, s'a și pachetatu și se trameta la loculu destinatu cu ocaziune secura.

Se ia spre sciintia.

§ 46. Se referesce, cumca veduv'a lui Dămitru Marcu, fostulu notariu in Seliste, a darnitu in favōrea bibliotecci Asoc. unu opu intitulatu „Matters Conversations-Lexicon“ in sa necompletu — co numera 97 volume.

Conclusu. Se ia spre placuta sciintia, esprimendu-i-se daritōrei protocolarmente multiamita din partea Comitetului Asoc. și totu odata bibliotecariulu Asoc. se insarcinēza in raportulu seu anualu, facendu la viitōrea adun. gen., a face propunere pentru preliminarea spesetoru necesarie la completarea numitulu opu.

§ 47. Secr. reportēza cumca D. procuroru gen. Ales. Papiu Ilarianu a tramesu la fondulu Asoc. 80 ₰ că taxe de mem. ord. ai As. culesc prin zelōsa și nobil'a staruintia a DD. G. Crestianu presedinte la curtea de cassatiune in Bucuresci și Ales. Lupascu membru la aceeași curte.

Conclusu. Comitetulu Asoc. primesce spre cea mai placuta sciintia contribuirea sumei de 80 ₰ la fondulu Asoc. și totu odata se simte detoriu, nobililoru staruitori și contribuitori, cari avura bunavointi'a a veni și cu fapt'a in ajutoriulu acestei As. romane, a le esprime prin acēst'a recunoscintia cea mai cordiale și mai fratiēscă.

Comitetulu si va tinē mai incolo de o placuta detoria pre DD. contribuitori, membri noi, in sensulu §lui 6 din statute, a propune viitōrei ad. gen. spre acceptare, că asiā sa se pōte pune pasii necesarii pentru estradarea diplomeloru de membri.

§ 48. D. Zach. Boiu că referintele Comisiunei insarcinate in siedintia trecuta a Comit. cu elaborarea proiectulu de programu pentru viitōrea ad. gen. cetesce din punctu in punctu acelu proiectu de programu.

Conclusu. Proiectulu de Programu elaboratu din partea comisiunei alose spre acestu scopu, după ce se desbatu, cu unele modificatiuni, se statori de programu alu Comit. pentru viitōrea adun. gen. și totu odata se decisa a se aduce de tempuriu, prin organulu diareloru natiunale, la cunoscintia onor. publicu.

§ 49. D. Cassariu alu Asoc. referēza, cumca după couponii din 1 Maiu 1867 a obligatiuneloru urbariale ungurene au intratu la fondulu Asoc. că interesse 19 fl. 53 xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 50. D. Cassariu mai reportēza in fine despre banii incurși la cass'a Asoc. deadreptulu dela

FOISIORA.

Espositiunea universala dela Parisu din 1867.

(in estrasu din „Aten. Rom.“)

(Urmare.)

De buna sēma dēca este vre-o galerie care are sa nimēasca pe visitatori este galeri'a VI. In trens'a se voru vedea in plina activitate mii și mii de masine, care mai de care mai ingeniōsa. Cine nu intielege, domniloru, cātu de multu castiga visitatori candu vedu masinele in activitate. Acel'a care n'a ayutu ocaziune sa vadia stabilimente de metalurgia, va vedea ferulu cum se scōte din pamentu, brutu, trecendu prin tōte operatiunile care-lu prefacu din nisce bulgari amestecati cu pamentu, in sine! Acı vomu vedea cāte masini a nascocitu omulu pentru satisfacerea trebuintieloru omului; aci se va vedea de ce este capabilu omulu candu i-si aplica inteligenti'a sea la industrie. Grandiosu și maiestosu spectacolu că acele care are sa ne dea o idea despre starea industriei in vēculu alu XIX, la deosebitele popōre ale globului! Acı se va putē studiā mai cu sēma starea de civilizatiune a-turoruru natiuniloru. Cātu de mari voru fi unele și cātu de mici voru fi altele! Acele mici sa nu pērdă curagiulu, ci din contra vadiendu calea ce au de strabatutu, sa se puie cu barbatia pe lucru.

Masinele acelea care au nevoia de apa se voru insirui pre marginea riului Sen'a; acelea care se punu in miscare cu aburi se voru asiediā in pārcu

unde se afla masinele de aburu.

Acēsta galeria va avea o inaltime de 25 de metre, spatiu reclamatu de multe masini.

In fine galeri'a VII, cea din urma din palatulu espositiunei, este consacrata alimenteloru prospete séu conservate in deosebite stări de preparatiune; in trens'a se voru asiediā obiectele cuprinse in urmatōrele clase:

Clas'a 67. Cereale și alte produse farinōse de mancare, cu derivatele lor.

— 68. Prod. de brutaria (paneria) și de patiserie.

— 69. Corpuri grase alimentare.

— 70. Cārnuri și pesci.

— 71. Legumi și fructe.

— 72. Condimenti și stimulenti; zacharu și produse de cofetarie.

— 73. Beuturi fermentate.

Dupa cum se vede in acēsta galerie se voru asiediā tōte substantiele intrebuintiate de cătra omu pentru nutrire sea; ea are o inaltime de 6 metre, o lārgime de 10 metre și o lungime de 1382 metre. Unu zidu de carāmidă o desparte de galeri'a precedentă cu care comunica prin două-dieci și optu de drumuri. Partea din afara este deschisa spre pārcu și da intr'o preumblare acoperita care incungiura palatulu: Preumblarea are o lārgime de 5 metre, și este adapostita printr'o stresina de șapte metre; lungimea sea desvoltata este de 1414 metre. Subt acēsta preumblare și sub adepostulu stresinei, visitatorii aflandu-se in fati'a alimenteloru, in care intre lucruri de consumatiune, potu sa se repausedie, sa se recōresca, pentruca au inainte-le cofetāriele, patiseriele, limonadāriele s. c. l. și totu deodata sa admire frumsetiele cu care este decoratulu. Astfelu visitatori după ce au vrsitatu dela

centru până la circumferintia productele unei natiuni, vinu de se repausēza in fati'a acelu minunatu Parcu pre care au sa-lu viziteze mai pre urma.

Dupa cum s'au impārtitu locurile la espositiune, scimu ca fia-care natiune are locuri in tōte galeriele, dela centru până la circumferintia, prin urmare fia-care natiune are, se intielege, in partea ce i se cuvine in galeri'a VII, tōte obiectele de mancare și de beutura. In aceste galerie se voru asiediā birturile fia-cărei'a natiuni, astfelu ca amatori voru putea prāndi astadi in Angli'a, mănē in Russi'a poimāne in Chin'a și asiā mai incolo. Fiacare va putea studiā prin esperintia modulu de alimentatiune alu deosebiteloru popōre. Ingeniōsa și originala idea! Lumea va trage multe folōse și din acestu studiu comparativu alu alimentatiunei. Pentru pastrarea vinuriloru și a altoru beuturi se facu pivnitie sub galeri'a VII; ast-feliu fia-care tiēra i-si va avea pivniti'a sea.

Obiectele de consumatiune care nu se pastreza se voru schimbā pre tōta diu'a; drumurile de feru voru aduce in tōte dilele substantie prospete din deosebite pārti ale Europei.

Pentru mai multa multiamire a publiculu, preumblarea și galeri'a VII voru sta deschise sér'a până la 11 ore. Preumblarea va fi iluminata cu gazu și acolo se voru esecutā deosebite recreatiuni natiunale.

Cu acēsta galerie se incheia Palatulu Espositiunei. Lasamu acum pre fia-care sa cugete, după ce amu aratatu deosebitele clase de obiecte ce au sa fia reprezentate in acestu palatu, la maretulu și pāne astadi unicu spectacole ce are sa infatisiezo! Incātu despre renduiel'a urmata in clasificatiunea obiecteloru, credemu ca nici o conceptiune nu pu-

siedinti'a trecuta a Comitetului Asoc. pâna la siedinti'a presenta, cari bani facu numai sum'a de 55 fl. 70 xr. v. a. (Vedi Nr. 43 alu Tel. rom.)

Se ia spre scientia.

Cu aceste siedinti'a Comitetului Asoc. inceputa la 5 ore dupa amedi se incheia la 7 1/2 ore s'era.

Datulu câ mai susu.

Pavelu de Dunc'a m. p.

Presiedinte Interimalu.

Ioann V. Rusu m. p.

Secr. II.

Ordinea lucrurilor

adunârei generale VII, ce Asociatiunea transilvana pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român o va tiné la Clusiu in 14/26 si 15/27

Augustu 1867.

Siedinti'a I.

1. Membrii Asociatiunii, adunati fiindu la 9 ore dimineti'a in locul destinatu pentru tinerea siedintieloru, alegu o deputatiune de 12 inisi, spre a invita pre Escelenti'a Sea Dlu Presiedintela adunare.

2. Presiedintele ocupandu locul seu, deschide adunarea.

3. Adunarea alege pentru purtarea protocolului 3 notari.

4. Secretariulu comitetului comunica adunârei generale unu raportu, despre activitatea Asociatiunii in decurgerea acestui anu, precum si despre rezultatele ce s'au ajunsu prin trens'a.

5. Cassierulu si controlorulu asternu bilantiulu veniturilor si speselor anuale, si arata starea materiala a Asociatiunii preste totu.

6. Bibliotecariulu reportéza despre starea bibliotecei Asociatiunii.

7. Se alege o comisiune de cinci membri, spre a cercetá socotelele si a reportá in siedinti'a a dou'a.

8. Se alege o comisiune de 3 membri, cari in intielesulu §§-loru 6, 8, 9, din Statute intr'unu localu indemanatecu va conscrie pre membri cei noi, va incasá taxele si le va subministrá Cassieriulu.

9. Se alege o comisiune de cinci membri, cari in intielesulu §-lui 23, lit. f. g. si h. din Statute va preliminará bugetulu anulului venitoriu si-lu va asterne adunârei in siedinti'a a II.

Presupunendu-se, ca lucrârele enumerate pâna aici nu voru absorbi totu tempulu siedintiei, restulu aceluia se intrebuintéza pentru cetirea disertatiunilor, care de tempuriu vinu a se tramite la Presidiulu Comitetului Asociatiunii.

Siedinti'a II.

1. Acésta siedintia se incepe cu continuarea cetirei disertatiunilor restante din siedinti'a premergatore.

2. Adunarea primesce si desbata rapórtelu comisionilor delegate in siedinti'a precedente.

3. Se aducu si se desbata proiectele si motiunile, ce se facu, in privinti'a Asociatiunii.

4. Fiindu ca trieniulu oficialiloru si membriloru de comitetu ai Asociatiunii alesi si respective realesti la adunarea generala din Hategu, au espi-ratu: pentru aceea adunarea generala, procede la alegerea noiloru membri de comitetu si oficiali pentru cei trei ani urmatori.

5. Se destina locul si tempulu celei mai de apropé adunâri generale.

Dela Comitetulu Asoc. tranne române pentru literatur'a si cultur'a poporului român.

Sabiu in 4 Iunie n. 1867.

Epistola deschisa a lui Ludovicu Kossuth catre Franciscu Deák.

Parisu, 22 Maiu 1867.

Urmare.)

Câci te-amu cunoscutu de atare, care prin moderatiune si detiarmuresce cerculu dorintieloru sale, care eu seriositate cantaresce cerinti'a sea; dara pe urma, remane neschimbatu lângă acelu dreptu pe care astfelu cantarindu-lu, l'a pretinsu.

Pe mine—care in ore cari legaturi cugetu a fi neimpacabile contrarietâtile, nu m'a multiamitu marginea ce ai statorit'o; dar amu potutu intielege ca, deca natiunea nostra sub conducerea ta va ajunge la aceea margine pe cale pacica, va ave cauza se nu cuteze mai deapate pe contulu altoru suferintie mai mari; de cum-va insa n'aru ajunge, cugetâmu ca terenulu i remane liberu pentru venitoriu, nefiindu sacrificatu nici unu dreptu.—Dara tu singuru diceai, si aveai cuventu: ca dreptulu ce l'a rapitu volnici'a se póte luá indereptu, si numai aceea este perdulu de ce natiunea ins'a a abdisu.

Credu ca nu me insielu, afirmandu ca acea influentia mare nemai audita, ce o ai in cerculu natiunii, este urmarea acelu punctu de manecare pe care ti l'ai alesu la 1861. Si credu ca nu smintescu, afirmandu ca chiai'a immensei puteri morale ce o ai in mâni-ti, se esplicu de acolo ca instinctulu poporului necoruptu te cugeta inca pre tine,—conducatoriulu pe terenulu reeastigârei drepturiloru natiunale pe cale pacica— a fi inca si acum pe bas'a de dreptu din 1861.

Dara de multu nu mai stai pre aceea. Din punctulu de manecare alu reeastigârei drepturiloru ai ajunsu pre terenulu lunecosu alu sacrificârei drepturiloru, si pentrucu fia-care punctu de manecare si-are logic'a sea neflessibila, vedu ca caus'a se duce pre acestu terrenu astfelu, câtu cu adena dureré trebue sa intrebu: dia autonomi'a natiunale

tea fi mai nimerita. In adeveru te affi in grâdin'a centrala si voiesci sa visitezi produsele Franciei seu altei tieri; nu ai decâtu sa apuci pre drumulu in care corespunde lectorului unde se affa produsele acelei tieri si vei visitá un'a dupa alt'a cele siepte grupe de obiecte. Din contra voiesci sa visitezi si sa studiezi obiectele de bele-arté ale deosebiteloru popóre, nu ai decâtu sa apuci pre drumulu circulariu unde se affa galeri'a obiecteloru de arta, si vei vedea unele lângă altele, obiectele din tote pártile lumei.

Acum ea cunóscemu palatulu Espositiunii, ne-amu odihnitu in preumblarea care i-lu incungiu-ra, amu luat u beutura recoritoare intr'o cofetarie chinesisca, sa trecemu a visitá Parculu care incungiu-ra espositiunea.

VI. Dupa sistemulu de clasificatiune adoptatu de câtra comisiunea imperiala, grup'a VII este consacrata Producteloru viui si specimeneloru de stabilimente de agricultura. In acésta grupa intra produsele vii si speciemele de stabilimente agricole cuprinse in clasele urmátore:

Clas'a 74. Specime de esplotatiuni rurale si de usine agricole,

— 75. Cai, asini, catiri, s. a. I.

— 76. Boi Bivoli s. a. I.

— 77. Oi si Capre.

— 78. Porci, iepuri de casa.

— 79. Paseri domestice.

— 80. Câni de venatóre si de paza.

— 81. Insecte utile.

— 82. Pesci.

Tote produsele cuprinse in aceste clase se voru asiedia in Parcu care s'a adoptatu mai cu séma

pentru espositiunea producteloru si usineloru agricole. Fi-care intielege ca erá greu cá atâfa séma de vite sa fia asiediate in launtru lu Palatului. Espositiunea chiau castigá risipindu-se animalele, usinele agricole si constructiunile rurale, in tota intinderea Parcului.

Câtu de interesanta si de pitoresca are sa fia acésta parte a Espositiunii din 1867! Amatori voru putea sa studieze specime de constructiuni si usine agricole din tote pártile lumei; animalele cele mai alese din tote speciele domestice, insectele utile cá albinele si gândacii de matase; pesci depusi in basinuri speciale; raci, scoici si stridii. Se voru vedea fabrici de zaharu, de acool, de amidonu, si alte produse, tote functionandu.

Grup'a IX este consacrata pentru Productele viui si produsele stabilimenteloru de orticultura; ea se desparte in urmátorele clase:

Clas'a 83. Florarii si materialu de orticultura.

— 84. Flori si plante de ornamentu.

— 85. Plante legumi.

— 86. Arbori fructiferi.

— 87. Semintie si paie de esentia forestiere.

— 88. Plante de florarie.

Productele din acésta grupa voru fi asiediate cá si acele din acea precedente, in parcu. Afí se voru vedea cele mai frumóse modeluri de florarii florile cele mai deosebite; copaci esotici cei mai rari; colectiune de arbori fructiferi din tota lumea, si alte produse. Nu putinu voru contribui si produsele din acésta grupa la infrumsetiarea acelu parcu, care dupa tote aparintiele are sa fia o grâdinu fecrica. Câtu are sa castige orticultur'a atâtu in do-bendire de nóue plante de ornamentu câtu si in me-

ce mai remane de sacrificatu? ce mai remane din tote drepturile ce forméza sigurantia si esistinti'a vietii de statu constitutiunale, si cari (drepturi) in pusestiunea propria a patriei nóstre sunt de pretiu cu multu mai mare decâtu candu le-aru ave atari tieri, a caroru domnitoriu nu este domnitoriu si altoru tieri, care (tieri) deci nu sunt espuse la astfelu de periclitári ca potu fi dejosite la instrumente pentru interese straine?

Tocmai cetescu in diuarie cele 6 proiecte de lege ce ministerulu le-a asternutu dietei la 18 I. c.

Percurgu cu mintea pâna in sferistu elaboratulu pentru afacerile comune care are sa se intáresea mai întâiu intre acestea, care (elaboratu) nesmintitu ca ucide pusestiunea de sine statatóre a patriei nóstre, legandu-o cu monarchi'a austriaca intr'unu corpu.

I-mi facu socotéla despre puterea intensiva a acelor'a-lalte 5 proiecte de lege. Si in foile magiare cari in acésta privintia partinescu parerea tá vedu o agitatie ce nisuieste a sfermá institutiunea comitatensa — acésta ultima ancora de sperantia a patriei nóstre — sa o alunge din pusestiunea ei cá scutióre a politicei si constitutiunii tieri, deprimendu-o pâna la birou de administratiune.

Vediendu si cumpanindu-le aceste tote, amu causa sa intrebu: ce felu de dreptu esentialu, constitutiunale ce felu de sigurantia constitutiunala se mai sustine, cu care natiunea nostra pentru sacrificarea ei s'aru mistificá celu putinu — nu vréu sa dicu mangaiá — cumca inca mai e natiune, mai e constitutiunala?

Armat'a magiara se decretéza de armat'a intregitóre a imperiulu austriacu, si nu numai subordinarea si conducerea ei, ci folosirea ei se detrage dela responsabilitatea ministeriulu magiaru, lasandu-se la dispusestiunea unui regmu ce nu este responsabilu dietei ungare.

Dreptulu de a esaminá si votá bugetulu militariu se detrage dietei ung., si se imbraca cu acestu dreptu delegatiunile comune, supunendu-se deci intrevinerii volárei si decisiunii straine.

Prin acésta natiunea nostra perde asiguranti'a cea mai insemnata, cea mai practica din vietii u-nui statu constitutiunale. Perde acea facultate, ca natiunea se póta infrená de sine si pentru interesele ei propria acelu dreptu de rebela care revérsa atâta nefericire asup'ra popóreloru, seu cá sa póta controlá relatiunile internatiunale.

Din operatulu pentru afacerile comune, relatendu nu numai decisiunile ce vatema autonomi'a tieri si esistinti'a ei cá statu natiunale, ajunge deca amintescu numai aceste doué fapte complinite, cá sa nu se póta negá ca Ungari'a e despoziata de

deluri de florarii si soiuri de arbori fructiferi, din acésta adunatura de plante, flori si modeluri din tota lumea! Dupa dispositiunile luate florile au sa fie schimbate neincetatu, astfelu ca visitatoriulu va avea inaintea sea pre fia-care dí nóue plante de admiratu.

Dupa cum amu spusu parculu incungiu-ra Palatulu espositiunii; suprafati'a sea va fi de 344,000 metre. Form'a sea, dupa cum cunóscemu, este unu dreptu unghiu, in mijloculu carui'a s'a asiediatu palatulu. Drumurile cele mari care amu disu ca taie palatulu pe din doué si-lu imparte in patru párti, aceste drumuri se prelungescu si in Parcu in forma de aleiuri maretie. Un'a din trensele duce la pórt'a cea mare de onóre a Palatului.

La cele patru coltiuri ale câmpulu Marte se voru asiedia pavilóne. Numerulu portiloru de intrare va fi de siése spre diece.

Cu tote ca parculu se va esecutá dupa sistemulu englesu, totusi s'a luat dispositiune ca pre câtu se va putea in afara sa aiba acelesi dispositiuni cá in launtru; adeca ca acele drumuri ale palatului care pléca dela centru la circumferentia, sa se prelungéscu in forma de aleiuri si in parcu.

Pre la jumetatea parcului, aceste drumuri si altele allee principale vinu de taie o allee circularia larga de 8 metre, care imparte parculu in doué zone, un'a care incepe din marginea Palatului, adeca dela acea preumblare acoperita si pâna in marginea alleei circularie; si alt'a dela alleea circularia pâna la es-tremitâtile parcului, si se intielege pâna in marginea Senei.

(Va urmă.)

tote atributele mai inalte ce dau unei tieri unu tipu de statu: ca ea (Ungaria) este acatiata de interese straine, de ore-ce in cauzele cele mai momentose nu pote decide de sine sengura, fara intrevinare straina; cumca ministeriulu ung. ce este condamnatu la o rola forte de rendu, nu esto mai multu deplinu nependinte, si cumca fatia cu aceste sacrificari de drepturi, diet'a Ungariei nu va fi decatu o adunare immultita comitatensa.

Acestea suntu fapte atatu de evidente si nu potu fi combatute prin nici unu felu de intiepleciune legistica, incatu cugetu ca te-asiu vatemá deca asiá presupune numai ca intiepleciunea ta matura si sentiulu teu patrioticu ti-ar face ilusiuni asupr'a puterei loru intensive.

Insa Tu—dorere!—n'ai incredere in puterea natiei, si mangaindu-te cu aceea ca vietia si impregiurările voru linisci urmările, acceplezi a sacrificá drepturi, pentru ca se mantuesci ce cugeti ca se pote mantui, caci ossi'a politiceii tale se susesece pre langa aceea „ca trebue sa se primésca ce se pote capeta, fiinduca mai multu nu se pote ajunge.“

Dara chiaru acést'a este in contr'a carei'a eu trebue sa protestezu in numele dreptului precum si alu politiceii. (Va urmá

ad. Nr. 992
crim. 1867.

Spre rectificarea articolului din nrulu 90 — 1866 alu „Telegr. Rom.“ dte Rosi'a (langa Sabiu) 16 Noemvre 1866 subscrisu de „Simionu Trifu juristu abs. si conc. de advocatura“, care e basatu pre faime vague spre a produce miscari in poporu, se vede silita subsemnat'a judecatoria a publicá faptulu in obiectu asiá precum s'a constatat prin cercetarea asupr'a omorului lui Onca Mihu din Cornatielu. —

Pornindu Ioann Mihu din Cornatielu in 7 Noemvre 1866 ajunse la locuinti'a unui sasu din Rosi'a anume Michael Gaertner. Ne fiindu acést'a a casa, ci dusu la móra, i-lu asceptá Mihu pana candu veni, unde i-si petrecura apoi laolalta dela 4 ore dupa amedi pana la 7 ser'a parte in crájma bendu si poposendu in secretu la unu locu deosebitu numai ambii, parte ducendu-se si bendu si in alte locuri. Ast-feliu ia vediu omenii pre ulitia povestindu in secretu si redjmati de unu gardu aprópe de crájma. Crájma si cas'a lui Martin Knall se aflá intr'unulu si acelasi bendu a ultiei aprópe un'a de alfa. Preste ulitia de crájma se aflá macelari'a a carei camera se intrebuintiedia de acestu comunalu.

Dupa ce s'a despártitu Ioann Mihu de Michael Gaertner, care era sa mérga cu Mihu la Cornatielu spre a dá in unu unoru róte furate, a mai remasu Michael Gaertner langa macelari'a, precugetandu-se ca ore sa mérga minteni la Cornatielu ori mai tardiu. Intr'aceea pre la 1/2 la 8 ore, vede alu doilea vecinu a lui Martinu Knall din curtea aceluia unu calaru in fug'a mare esindu si cátra macelari'a slobozindu-se, unde fu apoi trántitu de calu. Pana au fugitu sa vadia ca cine aru fi calarulu, acést'a cu calu cu totu a peritu, si fiindu tare ntunecatu nu l'a pututu cunosce. — Dar nu multu dupa aceea se areta ca calulu acela s'a furatu lui Martinu Knall din grajdu, care se aflá in curte tare napoi, — si cumca furulu l'a dusu prin curtea luminata de lumina care ardea in odaia de mijlocu a casei unde era ocupata muerea lui Martinu Knall cu spalatu. Indata se mprastiera mai multi in mai multe laturi spre a persecuta pre furu, si adeca, basati pre multiplice esperinti triste, cátra Cornatielu. — Andreas Knall filiulu pagubasiului fu asiá norocosu a aflá in pripa trei sotii, pre Georg Thal, Michailu Thal si Michael Hismen. Dintr'acesti'a avu singuru Georg Thal unu calu la mana, pre care se si sui, ceialalti insa numai vrura sa petreca tempulu cu cautatulu caloru, ci pornira pe josu. Andres Knall si Georg Thal se inarmara cu bate, Michael Thal insa cu o pusca carea era la indelete si din intemplantu de mai multu tempu umpluta, ear Michael Hismen cu unu furcoiu de feru. — Ei pornira pre calea care duce din Rosi'a in Vale si de aci la Cornatielu. Si deca a fostu intunecimea in satu mare, cu atá'a mai mare era apoi acést'a intunecime in valea stramta pre langa unu ceriu norosu si negura ce se inlindea preste surfati'a pamentului. Deci s'a intemplantu ca luandu-se cu totii pe josu (caci Georg Thal inca se cobori de pe calu afara din satu), ca in loculu unde se despartu hotarulu Rosiei de alu Cornatielului au datu cu ochii de unu calu, pre care era cine-va calare, numa in momentulu acela candu a ajunsu a filanga elu. Convinsu ca calulu acést'a, deca a fi celu uratu, pe puscatura numai decatu si trantesce calaretiulu, i siopiti Andreas Knall lui Michael Thal sa sloboadia pusc'a, Michael Thal pusca in aeru si calulu tránti in locu de unu calaretiu doi, cari in locu de a fugi se aruncara la a-

cesti'a, dandu cu bate in trensiu. In momentulu luminarei ocazionale prin puscatura a cunoscutu Andreas Knall cumca calulu e acela, care s'a furatu tatalui seu. Calulu nu saru departe, ci statu de laturi spariosu in locu, si pentru aceea nu s'a impartasitu la incierare Andreas Knall, ci si-a pazitu calulu ca sa nu-lu perda earasi. —

Datur'a intai'a a calaretiloru lovi pre Georg Thal in frunte incatu minteni i curse sangele preste fatia, si prin lovitura acést'a si pre calulu seu pre carele i-lu tine de frane, impedeatu fiindu a luá parte la lupta, s'a retrasu. Asiá mai remasera numai Michael Thal cu pusc'a gola si Michael Hismen fatia cu cei doi calareti, din cari pentru intunecimea cea mare si fiindu ca n'a datu nici unu cuventu dela sine, nu s'a cunoscutu nici unulu. Numai decatu la inceputu i-si arunca unulu din calareti arm'a in laturi si-lu apuca pre Michael Hismen, carele intr'aceea i-si arunca densulu furcoiulu impedeatoriu in laturi, si fu trentitu de calaretiulu strainu la pamentu. Sugrumandu-se unulu pre altulu se tavalu mai multu tempu pe josu incatu deveni candu unulu candu altulu sub celalaltu, pana fu M. Hismen asiá de norocosu a-lu aduce pre calaretiulu strainu de totu sub sine. — De alta parte Michael Thal ocupatu a se aperi cu pusc'a gola in contr'a dataturiloru crancine ale calaretiului celualaltu la care ocazione se si darabui pusc'a.

Intr'aceea ia succesu lui Michael Hismen cu ocazione redicarei sele asupr'a contrariului seu, a-si scapa grumazi din degetele acestuia. In momentulu candu vrú sa se scole de pre contrariulu seu, senti furcoiulu aruncatu, langa sine, i-lu apuca in mana, si lovi de vro doue seu trei ori pre contrariulu seu in capu, tocm'a atunci, candu cestu din urma se redicase deja de jumetate si se incerca ca sa apuce pre Michael Hismen. — Calaretiulu alu doile, pre carele intr'aceea i-lu cunoscu Michael Thal prin o strigare ca aru fi Michael Gaertner din Rosi'a, vadiendu intemplantu cu solulu seu, prinsa fug'a si se perdu in intuneculu noptii. Temendu-se Rosianii sa nu capete din vre-o parte furii ajutoriu, legara pre furulu, carele nu mai scia de sine nimic'a, pre calu si-lu adusera asiá in Rosi'a. Pre cale si si candu au ajunsu cu elu in satu si l'au luat de pre calu, au observatu ca mai misca, si au conchisu dintr'aceea ca mai traiesce. Unulu din trensiu se duse minteni la antistele comunii, spre a face aretare, ceialalti trei insa se dusera la casele loru. Furulu vulneratu, carele se cunoscu acum la lumina de Ioann Mihu din Cornatielu fu minteni dusu in arestulu comunalu. Faim'a fortului s'a imprasciatu in satu iute, cu atá'a mai iute se audi apoi si aducerea furului in satu, si locuitorii de fia-care secesu si versta se inbuldira la arestu sa vadia pre prinsulu, dara numai putinu putura suferi óresi catu tempu esteriorulu ranitulu, caci capulu lui era diformatu de sangele celu multu cursu din rana. Aci in arestu, casele precum si uliti'a, era plina de ómeni, se mai intore vietia in vulneratu, caci cerca, fara consciintia, ca dupa instinctu, neajutatu, mai de multe ori a se radica; pana in genunchi scose mecanice cutitul seu din sierpariu pre langa tiepaturi ingrozitoare, dar ear cadu josu; cutitul numai decatu i s'a luat din mana, si fiindca se vedea ca aru mai fi vietia in vulneratu i-lu intrebá vorniculu sa i spuna ca cine ia datu lui calulu lui Knall? si fiindca Mihu, — carele se pricepe de sine nu scia nimic'a de acelea ce se intemplantu ce o tineau cei din pregiorulu seu numai de prefacere, — nu respunde la intrebare, i-lu lovira vorniculu si Iohann Erger cu bate de alunu iera notariulu comunalu Flubacher cu unu carbaciu preste trupu si picioare, si fiindu ca nici prin loviturile acestea nu respunde nimic'a, fu legatu cu o curea a opinciloru si a bracinariului seu de picioare si asiá spendiuratu de unu lemnu in grind'a odáiei la care ocazione i se slobozi comesi'a cátra capu la vale si remase Mihu cu trupulu golu, pre care apoi mai primi vre-o cate-va lovituri cu bate si carbaciu, in zadar. — Corpulu mai mortu insa cadu insusi prin greutatea sea. Arestulu se goli de ómeni si se pusa pazitori la densulu. In dimineti'a venitore Ioann Mihu reposa deja. —

Obductiunea oficiosa a constatatu ca nu se afla la mortulu neci unu felu de vulnerare produsa prin arsatura, si tote marturieile ascultate marturisescu ca Ioann Mihu in arestu nu fu lovit altu unde-va decatu pe trupu si picioare. Tote aceste rane, ce s'a aflatu la cadavru s'a dechiaratu de usiore; asiá dara lui Ioann Mihu i se dedusera lovituri, cari adusera dupa sine astfelu de ranituri incatu i ocazionara absolutu mortea, numai la lupta in campu, si nu in arestulu comunalu.

Magistratulu or. si scaunulu cá judecat. crim. Sabiu in 29 Aprile 1867.

Orestia 16/28 Maiu.

Duminea din 16 Maiu a. c. fu pentru Orestiani o di dintre cele mai placute, o di de carea totu deun'a cu bucuria si vorn aduce aminte, insa causa de bucuria nu o au numai singuru Orestienii, ci totu tinutulu acést'a, ba potu afirmá, ca totu romanulu binesimtitoriu caruia i zace la anima binele comunu si cu deosebire inaintarea natiei sele. Caci ce mijlocu mai bunu, mai recomandabilu spre a ajunge la cultura, care singura e limanulu mantuintiei din pericolulu care ne amenintia este de

catu scola, numai scola ne pote radica la gradulu acela care ni se compete intre civii tieriei, numai prin scola vomu ajunge la starea cea ferice, unde nu vomu mai avea lipsa de a ne plange, ca n'avemu cine ne apera, de a ne plange sórtea cea trista, vedindu-ne cu ochii cele mai drepte pretensiuni calcate in picioare. —

Ans'a la serbarea dilei acesteia dedu santierea scolei, si totu odata maialulu de adi.

Inca de diminetia se adunara tenerimea scolara si cu steguri nationale infrumsetiate cu cununi de flori se duse la sant'a biserica, unde se tinu cultulu ddicescu. — Dupa finirea santei liturgii tenerimea scolara forma doue siruri pana la edificiuulu scolaru, carora le urmara Pre on. D. Protopopu N. Popovicu cu Par. George Popovicu imbracati in cele mai pompose odasii bisericesci, cu totu poporulu care fu la biserica, unde cetira din genunchi rugaciunile indatin te. Dupa aceea tinu invetiatiurulu Bersanu o cuventare acomodatata solemnitatei de adi si dupa aceea urma stropirea cu apa santita, pe candu scolarii intonara mai multe cantece si „Eata di'a cea dorita“. —

Cam pe la 1/2 1 se adunara din nou baeti de ambe secsele, si cu stindarde nationale, cu music'a in frunte, urmati de partea cea mai mare a parintiloru, purcesera pe drumulu de tierra prin mijloculu orasiului la loculu destinatu pentru petrecere. Camu pe la trei ore se adunara toti civii romani din Orestia la loculu de petrecere, in padurea de langa drumulu de tierra ce merge cátra Dev'a, unde se esecutara mai multe jocuri, si si petrecura cu totii in cea mai buna armonia.

Nu potu a nu aminti aicea ca la acést'a solemnitate contribuira forte multu Domnulu Protopopu cu famili'a intréga, D. Dr. Tincu cu Dómnia, Dlu Preotu Eli cu Dn'a, dimpreuna cu D. Mihu cu fias'a dsiór'a Neti, ambii din Vinerea, doi locutenenti dela Dev'a si alti onoratori incatu putemu afirmá ca serbatorei acesteia nationale favorite si de tempu nu ia lipsitu nimic'a. Nu lipsira si toastele pentru sanetatea contributoriloru la edificarea scolei. Apropiandu-se tempulu de a merge acasa se adunara baeti si in ordinea cea mai buna, plecara cu totii cátra casa. Apropiandu-se de orasiu se aprinsera faciele, si se facu unu conductu formalu. D'abi'a intraramu in laintru, candu vedemu de odata, ca conductulu se opresce inaintea casei D. Nicolae Zacharia, semnu de recunoscintia pentru meritele cele are la edificarea scolei, invetiatiurulu i tine o cuventare potrivita, aplaudata in fine cu de trei ori se traiesca. —

Dupa acést'a trecura prin pietia pana la dlu Protopopu respunde cu vocea sea cea mangailore astefelu, incatu „se traiesca“ nu mai vreau a inceta.

Deci purcese la edificiuulu scolaru unde se tinura alte vorbiri etc. si in urma mersera cu totii cu conductulu la curatorulu primariu D. Ilie Popu, caruia inca i se aduse cele mai vii multiamite pentru contribuirele cele multe la edificarea scolei, si care nu lasa ocazione acést'a binevenita de a nu si descoperi cea mai mare bucuria, si a areta in fapta aceea ce doresce, adeca infratrea si consolidarea, caci indata invita mai multi dintre onoratori la sine unde se formara o societate frumoasa care si petrecu pana tardiu in jocu si cantece nationale, incatu potu dice, ca cu totii ne-amu despartitu indestuliti. G. M. Heltianu.

Nr. 23—2 EDICTU.

Ioann Prodanu din Poiana, in Scaunulu Mercurei, care de doi ani, cu necredintia parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a Nicolae Oancea, totu de acolo, au pribegitu in in lume, prin acést'a se provoca, ca in terminu de unu anu de dile dela datulu de fatia, sa se presentie inaintea subscrisului Foru matrimonialu, caci la dia contra se va decide procesulu matrimonialu asupr'a pornitu, si in absentia lui la intielesulu SS. Canone ale bisericeii nostre greco-resar. Sabiu 1-a Maiu 1867. Scaunulu protopopescu gr. or. alu Mercurei Petru Badila, Protopopu

Burs'a de Vienn'a.

Din 31 Maiu (12 Iul.) 1867.

Metalicele 5%	60	30	Actiile de creditu	185	80
Imprumut. nat. 5%	88	90	Argentulu	123	
Actiile de banca	725		Galbinulu	5	90

COR. RED. Unu veteranu. Scrisori anonime nu putemu publicá. De altmintrea sa nu fia altu lecu spre vindecarea reului?